

DOBRODOŠLI V UMETNIŠKI SEZONI 2020/2021

Obeta se nam raznolik spored, sestavljen iz slovenskega naslova in premišljeno načrtovanega udarnega repertoarja iz zakladnice italijanske operne ustvarjalnosti, s katerim bomo na našem odru zapolnili vrzel zvenečih naslovov iz železnega repertoarja. Baletni del sporeda je prilagojen ponovnemu sodelovanju s Cankarjevim domom, kjer bomo januarja v koprodukciji premierno uprizorili baletno predstavo Spartak.

Ustanoviteljica SNG Opera in balet Ljubljana je **Vlada Republike Slovenije**. Spored financira **Ministrstvo za kulturo RS**.

Program izvajamo tudi s pomočjo sredstev **Evropskega socialnega sklada za izvedbo operacije Podpora novim kariernim perspektivam**.

SNG Opera in balet Ljubljana je članica **združenja Opera Europa** in partner projekta **Kulturna soveska – bogastvo bogatega**.

ODPADLI PREMIERI SEZONE 2019/2020 zaradi epidemije covid-19

Adolphe Adam

GUSAR

Le Corsaire

Balet v treh dejanjih

Premiera 22. septembra 2020 ob 19.30

Režiser in koreograf (po M. Petipaju): **José Carlos Martinez**

Glasbena vodja in dirigentka: **Mojca Lavrenčič**

Baletni solisti in baletni zbor ter orkester SNG Opera in balet Ljubljana

Libreto za balet je leta 1855 napisal Jules-Henri Vernoy de Saint-Georges po Byronovem istoimenskem epu v verzih iz leta 1814. Svojo prvo postavitev na Adamovo glasbo je Gusar doživel leta 1856 v Parizu v koreografiji Josepha Mazilierja, Petipajeva koreografija pa je nastala konec 19. stoletja za moskovsko gledališče Boljšoj. Delo, ki ga bomo na našem odru predstavili prvič, velja za eno najbolj impresivnih in pripovednih del iz klasičnega baletnega repertoarja, a so ga do sredine 20. stoletja uprizarjala le redka baletna gledališča. V 60. letih minulega stoletja sta k njegovi veliki popularnosti prispevala izjemna plesalca Margot Fontayne in Rudolf Nurejev, predvsem z nastopi v znamenitem pas de deuxu, in Gusar je postal zaželen baletna zgodba v repertoarjih vseh velikih baletnih ansamblov, pa tudi hvaležna tema, ki so se je lotevali mnogi koreografi z ustvarjanjem vedno novih različic. Zgodba klasičnega baleta v treh dejanjih pripoveduje o ladijskem kapitanu Conradu, ki ga je družba izobčila in prisilila v piratstvo. Usoda pa se hitro obrne: lepotica Medora, ki je ujeta v haremu Seida paše in v katero se Conrad zaljubi, ga postavi pred novo preizkušnjo. Kapitan s svojim prijatelji načrtuje napad na harem. Poda se na vznemirljivo pustolovščino, da bi osvobodil ljubljeno dekle in si priboril njeno srce.

Gusarja, ki ga na našem odru še nismo doživeli, smo zaupali izjemnemu španskemu plesalcu in koreografu Carlosu Martinezu, ki se je v zadnjih letih posvetil predvsem koreografiranju in umetniškemu vodenju Španskega nacionalnega plesnega ansambla, orkestru bo dirigirala Mojca Lavrenčič.

Pietro Mascagni

CAVALLERIA RUSTICANA

Operna enodejanka

Libreto: Giovanni Targioni-Tozzetti in Guido Menasci po istoimenski drami in kratki zgodbi
Giovannija Verge

in

Ruggiero Leoncavallo

GLUMAČI

Pagliacci

Opera v dveh dejanjih s prologom

Libreto: Ruggiero Leoncavallo

Izvedba v italijanskem jeziku s slovenskimi in angleškimi nadnapisi.

Premiera 8. oktobra 2020 ob 19.30

Dirigent in glasbeni vodja: **Marc Tardue**

Režiser: **Manfred Schweigkofler**

Solisti, zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana

Klasični diptih iz literature italijanske veristične opere sta operni deli z vsakdanjima zgodbama in s strastmi preprostih ljudi, z vsebinami, ki so konec 19. stoletja navduševale z odrov glasbenega gledališča. Prvič sta bili skupaj uprizorjeni leta 1893 na odru newyorške Metropolitanske opere. Podobno kot večina novih umetniških in kulturnih gibanj je verizem v Italiji vzniknil kot odgovor na socialne in ekonomske okoliščine in kot portret resničnega življenja ter postal močan literarni, gledališki, glasbeni, pozneje pa tudi filmski slog z velikim vplivom na različna poznejša sodobna umetniška gibanja. Eno prvih oper nove slogovne usmeritve, Mascagnijevo Cavallerio rusticano (v slovenskem prevodu Kmečka čast), prežemajo ljubezen, ljubosumje, nasilje in čast. Tudi v glasbenem smislu je delo polno tem, ki odražajo s strastjo in dramatičnostjo prežeto dogajanje. Operno enodejanko je navdihnila istoimenska literarna predloga oziroma dramsko besedilo Giovannija Verge o resničnem dogodku. Drama je navdušila tudi znamenito igralko Eleonoro Duse. Krstna izvedba opere je bila leta 1890 z velikim uspehom uprizorjena v Teatro Costanzi v Rimu. Navdihnjen z veličastnim sprejemom Cavallerie je Leoncavallo dve leti pozneje v podobno okolje južnoitalijanskega podeželja umestil Glumače, zgodbo o potujoči igralski družini v slogu commedie dell'arte, in svoje videnje resnične tragedije iz neke kalabrijske vasi. Obe deli že vse od njunega nastanka navdušujeta občinstvo tudi z izrazito elementarno glasbo, mojstrstvo njunih avtorjev pa operni umetnosti zagotavlja večni primat na področju izpovedovanja skrajnih človeških čustev in strasti.

Režijo smo zaupali staremu znancu ljubljanskega opernega odra Manfredu Schweigkoflerju, domači orkester pa bo tokrat prvič vodil mednarodno uveljavljeni ameriški dirigent italijanskih korenin Marc Tardue.

PREMIERNE UPRIZORITVE UMETNIŠKE SEZONE 2020/2021

Pavel Šivic

SAMOROG

Opera v treh dejanjih

Libreto: **Pavel Šivic** po istoimenski dramski predlogi Gregorja Strniše

Premiera 12. novembra 2020 ob 19.30

Glasbeni vodja in dirigent: **Igor Švara**

Režiser: **Vinko Möderndorfer**

Scenograf: **Branko Hojnik**

Kostumograf: **Alan Hranitelj**

Oblikovalec svetlobe: **Pascal Mérat**

Oblikovalca video projekcij: **Atej Tutta, Valerija Cozzarini**

Gib in koreografija: **Anja Möderndorfer**

Dramaturg: Blaž Lukan

Lektorica: **Marja Filipčič Redžić**

Zborovodja: **Željka Ulčnik Remic**

Z odsko praizvedbo Šivičeve opere Samorog bomo obeležili 25. obletnico skladateljeve smrti in 90. obletnico rojstva Gregorja Strniše. Skladatelj je po Strniševi znameniti istoimenski dramski predlogi ustvaril izjemno zanimivo in po krivici zapostavljeno slovensko operno umetnino. Opera je bila do sedaj izvedena zgolj za snemanje na Radiu Slovenija leta 1983. Dogajanje, ki ga je Šivic sicer postavil v srednjeveško mesto, je režiser drzno prenesel v današnji čas bolečega soočenja z novo resničnostjo in njenimi posledicami, ki se dotikajo slehernega med nami.

SPARTAK

Pripovedni klasični balet v treh dejanjih

Koprodukcija med **Cankarjevim domom Ljubljana** in **SNG Opera in balet Ljubljana**

Premiera 14. januarja 2021 ob 19.30

Glasba: **Aram Iljič Hačaturjan**

Dirigent: **Karen Durgaryan**

Koreograf: **Jiří Bubeníček**

Scenograf: **Otto Bubeníček**

Baletni solisti in baletni ansambel SNG Opera in balet Ljubljana

Januarska velika koprodukcija med SNG Opero in baletom Ljubljana in Cankarjevim domom se loteva enega najbolj priljubljenih baletov povojnega ruskega repertoarja. Armenski skladatelj Aram Hačaturjan je z likom uporniškega gladiatorja v boju s sužnjelastniško oligarhijo uspešno zajel umetniško držo sovjetskih petdesetih let, ob tem pa sta ga pritegnila antični kontekst zgodbe ter univerzalnost boja za osebno in kolektivno svobodo. Spartak je ambiciozno odrsko delo, ki izpostavi vrline moškega dela ansambla. Nova umetniška interpretacija bo zaupana Jiříju Bubeníčku, koreografu jedrnatega zajema vsebin in izvirne sodobne občutljivosti.

Giacomo Puccini

TOSCA

Opera v treh dejanjih

Rim, 1899

Libreto: **Luigi Illica in Giuseppe Giacosa** po istoimenski drami Victoriena Sardouja

Premiera 11. februarja 2021 ob 19.30

Glasbeni vodja in dirigent: **Gianluca Marcianò**

Režiser: **Aleš Berger**

Mojstrovina Giacoma Puccinija še vedno privablja najširše občinstvo po vsem svetu zavljo svoje vizionarske prepletenosti političnega ozadja z neizprosno igro moči in čustev. V ospredju je vzpon in padec primadone Tosce, ki se znajde v brezkompromisno strastnem vrtincu umetnosti, ljubezni, vere, moči, poželenja in ljubosumja. Ljubezen in moč sta nezdružljivi komponenti v kruti resničnosti in neizogibno peljeta do tragičnega konca. Na videz preprosta Puccinijeva partitura, usmerjena k posamezniku, je izvajalsko skrajno zahtevna in velik izziv za ustvarjalce.

Vincenzo Bellini

CAPULETI IN MONTEGI

Lirična tragedija v dveh dejanjih

Benetke, 1830

Libreto: **Felice Romani**

Premiera 18. marca 2021 ob 19.30

Glasbeni vodja in dirigent: **Gianluca Marcianó**

Režiser: **Frank Van Laecke**

Solisti, zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana

Vincenzo Bellini (1801–1835), italijanski romantični operni skladatelj, rojen na Siciliji, je ustvaril operno zgodbo o ljubimcih, ki svojo strast plačata z življenjem. Legendarna pripoved vse od renesanse dalje zbuja ustvarjalnost v literaturi in glasbi. Bellinijeva priredba se od najbolj znane Shakespearove verzije razlikuje predvsem v tem, da ne pove celotne zgodbe, pač pa zgolj zadnji dan življenja veronskih ljubimcev. Opero preveva občutek melanholije in ponuja enega najbolj pretresljivih zaključnih prizorov iz opernega repertoarja.

VSI NA VALČEK

Balet koreografa **Renata Zanella**

Glasba: Johann Strauss, Johann Strauss ml., Joseph Strauss, Giuseppe Verdi, Gustav Mahler

Dirigent: **Marko Hribernik**

Premiera 15. aprila 2021 ob 19.30

Večer v slogu tradicionalnih novoletnih koncertov Dunajskih filharmonikov je tradicionalna, moderna, romantična, nostalgичna in zabavna baletna poslastica, polna energije in humorja. Znameniti koreograf jo je pred leti ustvaril za baletni ansambel Dunajske državne opere in postala je zaščitni znak tega ansambla, ki je z njo gostoval po vsem svetu. Koreografije na najbolj priljubljene melodije avstrijskih skladateljev je Zanella tokrat priredil posebej za naše plesalce. Prijetno vzdušje slavnostnega večera bo gotovo povezal nastopajoče in občinstvo ter v svet poslano sporočilo o umetnosti, ki nas združuje.

Giuseppe Verdi

TRUBADUR

Opera v štirih dejanjih

Rim, 1853

Libreto: **Salvatore Cammarano, Emanuele Bardare**

Premiera 13. maja 2021 ob 19.30

Glasbeni vodja in dirigent: **Simon Krečič**

Režiser: **Krešimir Dolencić**

Solisti, zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana

Giuseppe Verdi je s Trubadurjem, biserom svojega opusa, dokončno prepričal in osvojil zahtevno operno občinstvo širom sveta in s svojimi deli postal stalnica vsakega opernega gledališča. Trubadur je opera večnih motivov: vojna, smrt, ljubezen in maščevanje. Opero je občinstvo z navdušenjem sprejelo že na premieri, čeprav izvedba menda ni bila prvovrstna. Zgodba, ki se odvija na začetku 15. stoletja v času ene od državljskih vojn na Iberskem polotoku, občinstvo vsakič znova prevzame.

ABONMAJSKA PONUDBA

Letošnja sezona se je v SNG Opera in balet Ljubljana začela precej drugače. Zaradi mirovanja od 7. marca naprej nismo mogli izpolniti približno tretjine obveznosti do naših lanskih abonentov. Vse to želimo nadoknaditi jeseni ali vsaj do konca koledarskega leta.

Tako se bo vsebinsko začela nova sezona novembra s premiero opere Samorog. Glede na to dejstvo in glede na drugačne možnosti izvedb predstav na našem odru (predvsem v povezavi z zagotavljanjem ustrezne varnostne razdalje med umetniškimi ansambli, predvsem orkestrskimi glasbeniki) je naša abonmajska ponudba skromnejša, a še vedno pestra.

Poleg abonmajev, ki zajemajo ponudbo šestih premiernih naslovov sezone 2020/2021 (**Premiera, Torek, Četrtek, Sobota, Petek, Študentski**), smo kot novost dodali manjši abonma (poimenovan **Mala klasika**) s tremi znanimi opernimi deli. S tem ponujamo našim obiskovalcem, dosedanjim in novim abonentom, povezanost z operno ustvarjalnostjo naše hiše in cenovno dostopnost. Z abonmajem Mala klasika nagovarjamo predvsem dosedanje abonente, ki bodo do konca koledarskega leta videli zamujene in nadomestne predstave prejšnje sezone, v prvi polovici novega leta pa še tri nove stvaritve sezone 2020/2021.

Zaradi skromnejših možnosti ob upoštevanju zdravstvenih priporočil Nacionalnega inštituta za javno zdravje v sezoni 2020/21 ne moremo nadaljevati z razpisom abonmajev Družinski, Opera klasika, Izbirni in Nedelja.

Ker ohranjamo vez tudi z mlajšim občinstvom, smo v spored do konca tega leta vključili še štiri mladinske predstave, ki so že polne. Zaradi velikega povpraševanja šol smo prepričani, da bomo v skladu z možnostmi dodali še kakšno v prvi polovici prihodnjega leta.

Hvala za pozornost in medijsko podporo programu SNG Opera in balet Ljubljana.

Več informacij o programu gledališča na opera.si.
